

ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Πατησίων 44, 106 82 Αθήνα
Τηλ: 213 214 4856, 213 214 4889
Φαξ: 210 8230800,
email: eam @culture.gr,

Πληροφορίες για τους εκπαιδευτικούς

Τίτλος εκπαιδευτικού προγράμματος: Στο Μυκηναϊκό παλάτι...

Τάξεις: Γ΄ έως και Στ΄ Δημοτικού

Διάρκεια προγράμματος: 60΄ (10:00 -11:00 και 11:00 – 12:00)

Αριθμός μαθητών ανά πρόγραμμα: 25

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

- Ετοιμάστε μαζί με τα παιδιά **καρτελάκια με το μικρό τους όνομα**, για να τα φορούν κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος.
- **Ενημερώστε** το Τμήμα Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου **για ιδιαίτερες ανάγκες** που μπορεί να υπάρχουν στην ομάδα σας (π.χ. κινητικά προβλήματα ή άλλες αναπηρίες, μαθησιακές δυσκολίες, όχι καλή κατανόηση της ελληνικής γλώσσας, αλλεργίες κ.ά).
- Εξασφαλίστε την άφιξή σας **15 λεπτά πριν την έναρξη του προγράμματος**.
- Σε περίπτωση ακύρωσης παρακαλούμε **να ενημερώσετε το Τμήμα Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης του Μουσείου (τηλ. 2132144813 -14 κ. Σελέκου και κ. Κουτσιανά) τουλάχιστον μια βδομάδα πριν από την επίσκεψη**.
- Επίσης, μία με δύο ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής του εκπαιδευτικού προγράμματος υποχρεούστε να καλέσετε στο **Τμήμα Εκθέσεων, Επικοινωνίας και Εκπαίδευσης του Μουσείου** στα παραπάνω τηλέφωνα **για επιβεβαίωση**.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- Να παρατηρήσουν από κοντά τα αντικείμενα της Μυκηναϊκής Συλλογής που σχετίζονται με τους Μυκηναίους στις διάφορες πτυχές της ζωής τους (καθημερινή ζωή, πόλεμος, καλλωπισμός, ένδυση, κόμμωση, εργασία, ασχολίες/επαγγέλματα, εμπόριο, ταξίδια, κ.ά.).
- Να συλλέξουν πληροφορίες με τη χρήση εκπαιδευτικών φύλλων εργασίας για τον μυκηναϊκό πολιτισμό, για τον βασιλιά/άρχοντα και την ιεραρχία στο μυκηναϊκό

ανάκτορο, αλλά και για τα εργαστήρια με τους διαφορετικούς τεχνίτες μέσα σε αυτό (κοσμηματοποιοί, χαλκουργοί, γραφείς, κ.ά.).

- Να μάθουν για τις επαφές των Μυκηναίων με την Ανατολή, την Αίγυπτο καθώς και τις επιρροές και ανταλλαγές των λαών σε προϊόντα και ιδέες.
- Να πλουτίσουν τις γνώσεις τους μέσα από την απτική επαφή με αντίγραφα αρχαίων αντικειμένων (Πινακίδες Γραμμικής Β, ψευδόστομος αμφορέας, κοσμήματα, χάλκινο εγχειρίδιο, κ.ά.).
- Μέσα από μια εικαστική δραστηριότητα να αναπτύξουν τις δημιουργικές τους ικανότητες.

Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1.Εισαγωγική ενότητα (20 λεπτά)

Εισαγωγή στο θέμα: Γνωριμία με τον μυκηναϊκό κόσμο μέσω της ιστορίας των αντικειμένων και εικόνων (όπως, καθημερινή ζωή, πόλεμος, καλλωπισμός, ένδυση, κόμμωση, εργασία, ασχολίες/επαγγέλματα, εμπόριο, ταξίδια, κ.ά.).

Χρήση: πλαστικοποιημένων εικόνων, αντιγράφων αρχαίων αντικειμένων (Πινακίδες Γραμμικής Β, ψευδόστομος αμφορέας, κοσμήματα, ομοίωμα θρόνου και τράπεζας, κ.ά.) και διαλόγου.

Αφήγηση: Σύντομη ιστορία της έρευνας

2. Ομαδική δραστηριότητα/έρευνα στον εκθεσιακό χώρο της Μυκηναϊκής Συλλογής (25 λεπτά)

Ομαδική δραστηριότητα αναζήτησης αντικειμένων στη Μυκηναϊκή Συλλογή για τη συγκέντρωση πληροφοριών σχετικών με τις διάφορες πτυχές της ζωής τους μέσα από ένα παιχνίδι ρόλων.

Χρήση: εκπαιδευτικού φυλλαδίου.

Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας από τα παιδιά.

3. Δημιουργική απασχόληση/ εικαστική δραστηριότητα (10 λεπτά):

Τέλος, τα παιδιά αναπτύσσουν τις δημιουργικές τους ικανότητες συμμετέχοντας σε μία δημιουργική εικαστική δραστηριότητα (δημιουργία έργου τέχνης εμπνευσμένου από τα αρχαία εκθέματα).

4. Απολογισμός – αξιολόγηση προγράμματος (5 λεπτά)

Εντυπώσεις, απόψεις για το πρόγραμμα.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Μπορείτε να προετοιμάσετε τα παιδιά για την επίσκεψή τους στο μουσείο με δραστηριότητες που στοχεύουν τόσο στην εξοικείωσή τους με το μουσείο και τις λειτουργίες του όσο και με το θέμα του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Σας προτείνουμε ενδεικτικά μερικές δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε:

- Να συζητήσετε με τα παιδιά για την **έννοια του μουσείου** π.χ. Τι νομίζετε ότι είναι ένα Μουσείο; Για ποιο λόγο υπάρχει; Ποια μουσεία έχετε επισκεφτεί; Πως συμπεριφερόμαστε ως επισκέπτες; Τι φαντάζεστε ότι περιέχει το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο; Πώς μπορεί να απέκτησε τα αντικείμενα του;
- Να μιλήσετε για τις έννοιες: **αρχαιολόγος, συντηρητής αρχαιοτήτων, εκθεσιακός χώρος, εκθέματα.**
- Μπορείτε να επισκεφθείτε την **ιστοσελίδα του Μουσείου www.namuseum.gr** και να δείτε αρχαία αντικείμενα από τη **Μυκηναϊκή Συλλογή** του (όπως, αγγεία, ειδώλια, κοσμήματα, τοιχογραφίες, όπλα, κ.ά.) και να αναγνωρίσετε το **υλικό** τους (π.χ. χαλκός, χρυσός, πηλός, ημιπολύτιμοι λίθοι, χαυλιόδοντες αγριόχοιρου).
- Να αναζητήσετε με τα παιδιά εικόνες από **μυκηναϊκές πόλεις** είτε σε βιβλία είτε στο διαδίκτυο και να μιλήσετε για τη δομή τους (ακρόπολη, κυκλώπεια τείχη, ανάκτορο, εργαστήρια, το αρχείο, κ.ά.).
- Να παρατηρήσετε με τα παιδιά τον **χάρτη της Μεσογείου** και να προτείνετε με ποιες χώρες θα μπορούσαν οι αρχαίοι Μυκηναίοι να κάνουν **ανταλλαγές** προϊόντων. Ποια προϊόντα φαντάζεστε ότι θα έκαναν εξαγωγή;
- Να αναζητήσετε σε εικόνες τα **ρούχα, τις κομμώσεις, τα κοσμήματα, τα στολίδια** και οτιδήποτε άλλο πιστεύετε ότι έκαναν ομορφότερους άνδρες και γυναίκες των μυκηναϊκών χρόνων. Μπορείτε να κάνετε σύγκριση με το σήμερα.
- Ανακαλύψτε εικόνες με **Πινακίδες Γραμμικής Β** που είδατε στα βιβλία ή στο διαδίκτυο ή και στην ιστοσελίδα του μουσείου και παρατηρείστε σημεία με αντικείμενα, ζώα, κ.ά. Τι αναγνωρίζετε; (π.χ. άλογο, άνθρωπος, άνδρας, γυναίκα, κ.ά.).

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Να συζητήσετε με τα παιδιά την εμπειρία τους από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα.
- Να αναφέρετε τι τους εντυπωσίασε περισσότερο από τη Μυκηναϊκή Συλλογή και γιατί.
- Να ζωγραφίσετε τα αρχαία αντικείμενα που σας άρεσαν περισσότερο και να χρησιμοποιήσετε τις ζωγραφιές για τη διακόσμηση της τάξης σας.
- Να σκεφτείτε, εάν χρησιμοποιούμε ακόμη και σήμερα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι για την ομορφιά τους (π.χ. καθρέπτης, κοσμηματοθήκη, καρφίτσες για τα ρούχα, χτένες, αρώματα, κ.ά.).
- Φτιάξτε τη δική σας κοσμηματοθήκη ή καθρέπτη από χαρτόνι εμπνευσμένοι από τα εκθέματα του μουσείου.
- Να κατασκευάσετε από πηλό ή πλαστελίνη την δική σας Πινακίδα Γραμμικής Β και να γράψετε επάνω σε αυτή με ένα μυτερό αντικείμενο. Συμβουλευτείτε τον παρακάτω πίνακα με τα συλλαβογράμματα και ιδεογράμματα της Γραμμικής Β Γραφής.
- Μοιράστε ρόλους στα παιδιά για να κάνετε ένα θεατρικό με θέμα «*Μια μέρα στο μυκηναϊκό παλάτι...*» (ρόλοι: έμπορος, κοσμηματοποιός, κυνηγός, τεχνίτης, γραφέας, κ.ά.).

Στην τάξη....

Συλλαβογράμματα:						Ιδεογράμματα:	
Α	Ε	Ι	Ο	ΟΥ		Άνθρωπος	Συκιά
ΝΤΑ	ΝΤΕ	ΝΤΙ	ΝΤΟ	ΝΤΟΥ		Πρόβατο	Ελαιόδεντρο
ΠΑ	ΠΕ		ΠΟ			Κατσίκι	Χρυσάφι
ΚΑ	ΚΕ	ΚΙ	ΚΟ	ΚΟΥ		Αγελάδα	Δέρμα
ΜΑ	ΜΕ	ΜΙ	ΜΟ	ΜΟΥ		Γουρούνι	Λόγχη
ΝΑ	ΝΕ	ΝΙ	ΝΟ	ΝΟΥ		Άλογο	Βέλος
ΠΑ	ΠΕ	ΠΙ	ΠΟ	ΠΟΥ		Ελιές	Πανοπλία
ΚΟΥΑ	ΚΟΥΕ	ΚΟΥΙ	ΚΟΥΟ			Λάδι	Σπαθί
ΡΑ	ΡΕ	ΡΙ	ΡΟ	ΡΟΥ		Σιτάρι	Υδρία
ΣΑ	ΣΕ	ΣΙ	ΣΟ	ΣΟΥ		Κριθάρι	Πιθάρι
ΤΑ	ΤΕ	ΤΙ	ΤΟ	ΤΟΥ		Αλεύρι	Τριποδική χύτρα
ΒΑ	ΒΕ	ΒΙ	ΒΟ			Φρούτα	Αμφορέας
ΖΑ	ΖΕ		ΖΟ			Κρασί	Κουτάλι
Αριθμοί:						Μέλι	Κύλικα
Ι ΜΟΝΑΔΕΣ	Παράδειγμα: Ι Ι Ι Ι = 5					Τυρί	Πρόχους
— ΔΕΚΑΔΕΣ	Παράδειγμα: = Ι Ι Ι = 23					Ρόδα	Άρμα
Ο ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ	Παράδειγμα: Ο Ι Ι Ι = 114						
⊙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ	Παράδειγμα: ⊙ ⊙ ο ο ο = 2.300						
⊗ ΔΕΚΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ	Παράδειγμα: ⊗ ⊗ ⊙ = 21.000						

Δοκιμάστε να γράψετε τα όνοματά σας στη Γραμμική Β γραφή.
Δημιουργείτε μία δική σας πρόταση αξιοποιώντας και τους αριθμούς.

Καλή επιτυχία!

Επιλεγμένη βιβλιογραφία:

- Ν. Βασιλικού, *Ο Μυκηναϊκός πολιτισμός*, Βιβλιοθήκη της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, αρ.152, Αθήνα 1995
- Σπ. Ιακωβίδης, *Αι Μυκηναϊκαί ακροπόλεις*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 1994
- Γ. Μυλωνάς, *Πολύχρυσοι Μυκήναι*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1994
- J. Chadwick, *Ο Μυκηναϊκός Κόσμος*, Gutenberg, Αθήνα 1997
- Μ. Τσιποπούλου, *Άνθρωποι –Λιοντάρια και Χρυσός*, Εκπαιδευτικός φάκελος, Πρόγραμμα Μελίνα, Εκπαίδευση και Πολιτισμός, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Προϊστορική Συλλογή, Αθήνα 1999
- P.Faure, *Η καθημερινή ζωή στη Μυκηναϊκή εποχή*, εκδόσεις Παπαδήμα, 1991
- Μ. Λαγογιάννη- Γεωργακαράκου, Κατάλογος περιοδικής έκθεσης «Οδύσσειες», Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, έκδοση Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, Αθήνα 2016
- Μ. Λαγογιάννη – Γεωργακαράκου, Κατάλογος περιοδικής έκθεσης «Οι αμέτρητες όψεις του Ωραίου στην αρχαία τέχνη», Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, έκδοση Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, Αθήνα 2018.
- Ε. Πίνη, «Ο Άργος αφηγείται ιστορίες από τη μυκηναϊκή εποχή στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Εκπαιδευτική περιήγηση με δραστηριότητες και παιχνίδια», εκδόσεις Παπαδόπουλος, Αθήνα 2008
- «Η προϊστορική Συλλογή», Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, ΥΠ.ΠΟ.-ΤΑΠΑ, Αθήνα 2004.
- Στ. Χρυσουλάκη, «Ο Μυκηναϊκός Κόσμος», Εκπαιδευτικός φάκελος του Προγράμματος ΜΕΛΕΙΝΑ, ΥΠΕΠΘ-ΥΠ.ΠΟ, Αθήνα 1998.
- Κ. Χαμηλάκη, «Μυκήνες», Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, εκδόσεις ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ, Αθήνα 2004